

**ДОДАТОК А**  
**ІНСТРУКЦІЯ ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ**  
**ТА ОФОРМЛЕННЯ ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**  
**ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ**  
**ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР**

**НАКАЗ**

31.10.2013

м. Київ

№ 19/1-272н

Про затвердження Інструкції  
про порядок проведення та оформлення  
експертних досліджень

У зв'язку із змінами законодавства України, та з метою удосконалення структури рецензованих висновків експерта, форми та змісту їх окремих складових частин, узагальнення різноманітності інформаційних джерел, уніфікації документів, що складаються за результатами експертних досліджень та використання єдиної термінології

**НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Інструкцію про порядок проведення та оформлення експертних досліджень, що додається.

2. Уважати такими, що втратили актуальність Методичні рекомендації Порядок проведення та оформлення експертних досліджень, схвалені та рекомендовані до впровадження в експертну практику Координаційно-методичною радою ДНДЕКЦ МВС України 23.10.2003 (протокол № 5), та доопрацьовані на виконання рішення Координаційно-методичної ради ДНДЕКЦ МВС України від 05.11.2004 (протокол № 8).

3. Керівникам структурних підрозділів ДНДЕКЦ, начальникам НДЕКЦ головних управлінь, управлінь МВС України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, на транспорті забезпечити безумовне виконання вимог цієї Інструкції.

Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

**Начальник Експертної служби**  
**МВС України**

**Д.В. Жидков**

**Інструкція  
про порядок проведення та  
оформлення експертних досліджень**

**1. Загальні положення**

Відповідно до чинного законодавства, працівники Експертної служби МВС України можуть залучатися для вирішення питань, що потребують застосування спеціальних знань, шляхом проведення експертних досліджень матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини події:

1.1. Після відкриття кримінального провадження на стадіях досудового розслідування та судового розгляду. На цих стадіях кримінального процесу вони виступають як судові експерти. Підставою для проведення судової експертизи є звернення сторони кримінального провадження або доручення слідчого судді чи суду. У цьому випадку результати експертного дослідження оформлюються **висновком експерта**.

1.2. На стадії судового розгляду справ у цивільному, адміністративному та господарському провадженні за наявності постанови (ухвали) суду. У такому випадку працівники Експертної служби МВС України також виступають як судові експерти, а результати експертного дослідження оформлюються **висновком експерта**.

1.3. Відповідно до пункту 10 частини 1 статті 10 Закону України «Про міліцію», пункту 6 частини 1 статті 13 Закону України «Про судову експертизу», підпункту 17 пункту 4 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 року № 383, – за матеріалами оперативно-розшукової діяльності та інших процесуальних дій, у позасудовому провадженні, для вирішення питань, що становлять інтерес для юридичних і фізичних осіб (у тому числі на договірних засадах). У цих випадках експертне дослідження проводиться на підставі відповідного звернення, у якому зазначаються реквізити ініціатора, матеріали, які надаються, та питання, що підлягають вирішенню, та оформлюється **висновком експертного дослідження**.

При проведенні експертних досліджень застосовуються такі методи:

– загальні (категорії та закони діалектичної логіки; формально-логічні методи пізнання: аналіз, синтез, узагальнення; індукція та дедукція, гіпотеза; аналогія тощо);

– загальнонаукові (спостереження, вимірювання, опис, експеримент; порівнювання, моделювання; реконструкція);

– спеціальні (візуальні, морфологічні, мікроскопічні, фотографічні, фізичні, хімічні, біологічні, математичні тощо).

При проведенні експертних досліджень використовуються: загальнотехнічні<sup>1</sup> та криміналістичні<sup>2</sup> технічні засоби.

## **2. Стадії проведення експертного дослідження**

1. Експертне дослідження складається з таких основних стадій:
2. Попереднє дослідження.
3. Роздільне дослідження.
4. Експертний експеримент.
5. Порівняльне дослідження.
6. Оцінка результатів дослідження та формулювання висновків.
7. Оформлення результатів експертного дослідження.

Залежно від виду завдань, які вирішуються експертним дослідженням, стадії експертного експерименту і порівняльного дослідження можуть бути відсутні.

Послідовність застосування методів дослідження та технічних засобів визначається судовим експертом відповідно до методик проведення певних досліджень. При цьому судовий експерт повинен максимально використати неруйнуючі методи і тільки в разі, якщо в результаті їх застосування не досягнута мета дослідження, застосовувати руйнуючі методи.

### **2.1. Попереднє дослідження**

*Завдання:* з'ясування мети дослідження; оцінка наданих у розпорядження судового експерта матеріалів з точки зору достатності для вирішення поставлених питань; формування загальної уяви про досліджувані об'єкти, явища, події, їх ознаки; побудова гіпотез; планування експертного дослідження.

*Шляхи вирішення завдань:*

– ознайомлення з наданими матеріалами (постанова, ухвала, клопотання, звернення, матеріали кримінального провадження, цивільної, адміністративної, господарської справи тощо), установлення цілісності упаковки, наявності об'єктів дослідження (досліджуваних та порівняльних), їх відповідності переліку в супровідних документах. При проведенні ідентифікаційних експертиз дослідження починається з тих об'єктів, що ідентифікуються;

– ілюстрація упакування, об'єктів дослідження;

– вивчення стану об'єктів дослідження (їх цілісність, відсутність змін, спричинених транспортуванням тощо);

– установлення достатності та якості отриманих матеріалів, об'єктів дослідження;

– вивчення порівняльних об'єктів (зразків) на предмет оформлення їх відповідно до вимог процесуального законодавства;

– установлення порівнянності об'єктів дослідження;

---

<sup>1</sup> Розроблені в загальній техніці та пристосовані для виконання спеціальних криміналістичних завдань.

<sup>2</sup> Створені для вирішення спеціальних криміналістичних завдань.

– вивчення питання про необхідність заявлення клопотань про надання додаткових матеріалів і зразків та вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням експертизи;

– визначення необхідного комплексу методів дослідження і послідовності їх застосування.

## **2.2. Роздільне дослідження**

*Завдання:* всебічне і повне вивчення властивостей та ознак досліджуваних об'єктів, явищ, процесів. Формування проміжних висновків про придатність об'єктів для ідентифікації<sup>3</sup> (ототожнення), установлення механізму дії, наслідків події тощо.

*Шляхи вирішення завдань:*

– вивчення ознак і властивостей кожного з досліджуваних об'єктів, явищ, процесів;

– вивчення виявлених загальних (форма, розмір, рід, вид тощо) та окремих ознак<sup>4</sup> (своєрідні деталі зовнішньої будови, характерні властивості тощо) кожного з об'єктів дослідження, явищ, подій;

– оцінка кожної виявленої ознаки з точки зору механізму її утворення, стійкості, індивідуальності та частоти повторюваності ознак;

– формування проміжного висновку (про придатність для ідентифікації, установлення групової належності тощо) за результатами проведеного вивчення;

– ілюстрація виявлених ознак.

## **2.3. Експертний експеримент**

*Завдання:* установлення механізму слідоутворення, взаємодії певних частин механізмів – об'єктів дослідження, виявлення причинного зв'язку між певними явищами, процесами, отримання зразків для порівняльного дослідження.

*Шляхи вирішення завдань:*

– відтворення певних умов, максимально наближених до тих, у яких відбувалося формування досліджуваних об'єктів, явищ та процесів;

– перевірка експертних версій, що виникли на попередніх етапах дослідження, отримання даних, необхідних для вирішення поставлених питань;

– ілюстрація перебігу та результатів проведеного експерименту;

– проведення оцінки результатів експерименту з точки зору індивідуальності та стійкості відображення виявлених ознак досліджуваних об'єктів, явищ, процесів, формування попередніх висновків.

*Вимоги, які висуваються до проведення експертного експерименту:*

– ужиття заходів із запобігання руйнуванню об'єктів дослідження;

– створення умов, максимально наближених до тих, у яких відбувалося формування досліджуваних об'єктів, явищ та процесів;

---

<sup>3</sup> Ідентифікація поділяється на два види – групову та індивідуальну.

<sup>4</sup> Особливих, виняткових, незвичайних (Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2004. – 1440 с.).

– проведення експерименту до отримання достовірного результату, але не менше 3-х разів.

#### **2.4. Порівняльне дослідження**

*Завдання:* установлення ознак подібності (тотожності) та (або) розбіжності (відмінності) досліджуваних об'єктів, явищ та процесів.

*Шляхи вирішення завдання:*

- порівнювання встановлених загальних ознак досліджуваних об'єктів, явищ та процесів;
- порівнювання встановлених окремих ознак досліджуваних об'єктів, явищ та процесів;
- порівнювання ознак здійснюється способами зіставлення, накладення і суміщення;
- формування проміжного висновку про наявність чи відсутність подібності (тотожності) та (або) розбіжності (відмінності);
- ілюстрація результатів порівняльного дослідження.

#### **2.5. Оцінка результатів проведеного дослідження і формулювання висновків**

*Завдання:* комплексна оцінка результатів проведеного експертного дослідження, наукове обґрунтування походження встановлених ознак, формулювання висновків.

*Шляхи вирішення завдань:*

- визначення стійкості й індивідуальності виявлених ознак;
- визначення суттєвості комплексу ознак, що збігаються і різняться, їхньої значимості для висновку про наявність чи відсутність тотожності;
- оцінка результатів проведеного дослідження, ґрунтована на всебічному, повному й об'єктивному науковому аналізі всіх ідентифікаційних ознак;
- установлення, чи утворюють ознаки, що збігаються, сукупність, достатню для ідентифікації конкретного об'єкта, явища, процесу;
- установлення, чи є розбіжність стійкою і суттєвою, чи достатня вона для висновку про відсутність тотожності;
- якщо в процесі порівняльного дослідження виявлені ознаки, що збігаються, й ознаки, що різняться, то чим це пояснюється, та які з них більш суттєві;
- оцінка ознак, що збігаються, на основі:
  - визначення стійкості ознак (чи повторюються ознаки, чи не випадкові вони, чи не піддалися ознаки викривленню, якщо так, то якою мірою);
  - визначення частоти повторюваності ознак;
  - збігу варіацій ознак;
  - визначення достатності сукупності ознак, що збігаються, для ідентифікації конкретного об'єкта, явища, події;
  - оцінка ознак, що різняться, на основі визначення:
    - стійка чи випадкова розбіжність ознак;

- чи не обумовлена розбіжність ознак їхньою видозміною або викривленням унаслідок різних умов формування і відображення ознак;

- чи не є розбіжність результатом того, що в розпорядженні судового експерта було недостатньо зразків (якщо розбіжність стійка і не може бути пояснена причинами, зазначеними в попередніх двох підпунктах, то судовий експерт визнає її суттєвою, а це є підставою для негативного висновку);

– формулювання висновків на підставі оцінки результатів проведеного дослідження:

- категоричний позитивний чи негативний;

- вірогідний позитивний чи негативний;

- про неможливість вирішити питання.

Оцінка встановлених ознак може бути розпочата як з ознак, що збігаються, так і з ознак, що різняться.

## **2.6. Оформлення результатів експертного дослідження**

*Завдання:* оформлення проведеного експертного дослідження висновком експерта (експертного дослідження).

*Шляхи вирішення завдання:*

– складання висновку за результатами проведеного експертного дослідження відповідно до встановленої структури;

– виготовлення ілюстративного матеріалу.

## **3. Структура висновку експерта (експертного дослідження) при оформленні результатів експертних досліджень**

### **3.1. Загальні положення**

Висновок експерта (додаток 1), Повідомлення про неможливість проведення експертизи (додаток 2), Висновок експертного дослідження (додаток 3) оформлюються на бланку ДНДЕКЦ, НДЕКЦ з горизонтальним розташуванням реквізитів та направляються ініціатору проведення експертизи за супровідним листом, що оформлюються на бланку ДНДЕКЦ, НДЕКЦ з кутовим розташуванням реквізитів (додаток 4).

Висновок експерта (експертного дослідження) оформлюються з дотриманням вимог, установлених стандартами<sup>5</sup>, іншими нормативними актами, які регламентують порядок оформлення документів<sup>6</sup>, з використанням наукового стилю мовлення.

Для однозначної ідентифікації висновку експерта (експертного дослідження), а також забезпечення визнання сторінки як частини висновку експерта (експертного дослідження, повідомлення про неможливість проведення експертизи), та чіткої ідентифікації його закінчення, якщо його обсяг перевищує одну сторінку, на кожній наступній сторінці (угорі праворуч

<sup>5 5</sup> ДСТУ 3008-95 «Документація. звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення.» ДСТУ 4163-2003 «Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів».

<sup>6</sup> Типова інструкція з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1242 та Інструкція з оформлення документів у системі Міністерства внутрішніх справ України, затверджена наказом МВС України від 27 липня 2012 року № 650.

шрифтом 12 кегля) зазначається «Висновок експерта (експертного дослідження, повідомлення про неможливість проведення експертизи) від \_\_\_\_\_ № \_\_\_, сторінка (зазначається порядковий номер сторінки) (зазначається загальна кількість сторінок)», кожна сторінка висновку експерта (експертного дослідження, повідомлення про неможливість проведення експертизи) підписується виконавцем, а кожний підпис скріплюється відбитком печатки (особистої або підрозділу).

Висновок експерта (експертного дослідження) виготовляється у двох примірниках. Один примірник висновку експерта (експертного дослідження) направляється особі (органові), що призначив судову експертизу, а інший зберігається у справі ДНДЕКЦ, НДЕКЦ за номенклатурою.

Додатки до висновку мають суцільну з висновком нумерацію сторінок.

Висновок експерта (експертного дослідження) складається з трьох частин: вступної, дослідницької та висновків – відповідей на поставлені питання. Після основної частини висновку розміщують додатки.

### **3.2. Вступна частина**

У вступній частині зазначається:

– найменування експертного підрозділу, в якому проводилося експертне дослідження; його юридична адреса, телефон сектору документального забезпечення (канцелярії); найменування документа (висновок), його номер, місце та дата складання;

– підстави для проведення дослідження: коли і ким (посада, прізвище, ініціали особи та (або) найменування органу) винесені постанова, ухвала або складено клопотання про призначення експертизи; вид провадження, у якому вона призначена (кримінальне, адміністративне, цивільне, господарське тощо, номер провадження або справи), реквізити звернення про проведення дослідження (дата та реєстраційний номер, посада, прізвище, ініціали особи та найменування органу (юридичної особи), з якого воно надійшло), дата її надходження до експертного підрозділу;

– посада судового експерта, який проводив дослідження, освіта, наявність у нього наукового ступеню, вченого звання, прізвище, ім'я та по-батькові, кваліфікація судового експерта (експертна спеціальність), свідоцтво про присвоєння (та підтвердження) кваліфікації судового експерта, стаж експертної роботи;

– про попередження судового експерта про кримінальну відповідальність (тільки у випадку проведення судової експертизи) за завідомо неправдивий висновок та за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків з посиланням на відповідні статті Кримінального кодексу України;

– обставини справи, які мають безпосереднє відношення до проведення судової експертизи (експертного дослідження), з обов'язковим зазначенням джерела їх отримання;

– перелік об'єктів дослідження (їх коротке найменування та основні характеристики); у разі надання зразків для проведення порівняльного дослідження наводиться їх перелік (окремо вільні, умовно-вільні, експериментальні зразки, їх кількість);

– відомості про надані матеріали провадження або справи (у тому числі вид (назва) матеріалів (документів) та кількість аркушів);

– питання, поставлені на вирішення експертного дослідження (дослівно у формулюванні постанови, ухвали, клопотання, звернення тощо);

– відомості про процесуальні підстави та осіб, які були присутні під час проведення досліджень (прізвище, ініціали, процесуальний статус);

– відомості про раніше проведені в цій справі судові експертизи; якщо їх висновки мають значення для вирішення питань поставлених перед судовим експертом або впливають на процесуальне визначення проваджуваної судової експертизи, а ініціатором у документі про залучення судового експерта надано дозвіл на їх використання;

– зміст повторно поставлених питань; висновки попередніх експертних досліджень з цих питань, а також мотиви призначення повторної судової експертизи, які зазначені в постанові (ухвалі, клопотанні) про її призначення; у разі, якщо такі мотиви в постанові (ухвалі, клопотанні) не вказані, про це робиться відповідний запис;

– дату заявлення клопотання про надання додаткових матеріалів і зразків, уточнення змісту та обсягу експертного завдання та вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням експертизи, і зміст цього клопотання; дату надходження додаткових матеріалів або відомостей про наслідки розгляду клопотання;

– перелік методик проведення судових експертиз, які застосовувалися при проведенні дослідження, із зазначенням їх реєстраційних кодів та назв згідно з Реєстром методик проведення судових експертиз;

– наявність або відсутність дозволу від особи, яка залучила судового експерта, на повне або часткове знищення об'єкта дослідження або зміну його властивостей та дані про порушене клопотання про надання відповідного дозволу та стан його задоволення.

### **3.3. Дослідницька частина**

У дослідницькій частині вказується:

– вид упакування досліджуваних об'єктів із зазначенням у необхідних випадках відомостей про те, чи впливав спосіб упакування на їх збереженість;

– відповідність наданих на дослідження об'єктів їх переліку в постанові (ухвалі, клопотанні, зверненні) про призначення експертизи (експертного дослідження);

– наявність ознак, що характеризують зміну стану досліджуваних об'єктів (чи піддавалися об'єкти видозмінам під час вилучення, транспортування до місця зберігання, змінам від тривалого зберігання та впливу навколишнього середовища, видозмінам при проведенні досліджень, що передували проваджуваному);



- інформація про позначення досліджуваних об'єктів і зразків відповідними штампами судово-експертної установи (для документів);

- однозначна ідентифікація та характеристики досліджуваних об'єктів, явищ, процесів (їх ознаки та властивості);

- місце проведення досліджень, якщо вони проводилися поза розташуванням експертного підрозділу, час проведення окремих досліджень.

У разі неявки учасників процесу або інших осіб, які викликалися у визначений час на місце події або огляду об'єкта, дослідження (огляд) проводиться без їх участі, про що зазначається у висновку;

- методи, засоби та технічні прийоми, які використовувалися для вивчення об'єктів, явищ, процесів;

- відомості про умови довілля, якщо застосовані методики, методи, засоби та технічні прийоми проведення досліджень висувають особливі вимоги до цих умов;

- наявність перешкод та інших чинників, які негативно впливали на можливість проведення якісного огляду, дослідження та фіксації об'єктів дослідження;

- мета, умови і кількість, матеріали, прилади, використані при проведенні експертних експериментів, їх результати, способи фіксації отриманих результатів.

Опис результатів застосування інструментальних методів дослідження та проведення експертних експериментів може обмежуватися викладенням кінцевих результатів; у зазначених випадках графіки, діаграми, таблиці, матеріали експертних експериментів мають зберігатися в наглядних експертних провадженнях і на вимогу осіб, які мають право знайомитися з матеріалами експертного дослідження, надаватися їм для вивчення:

- характеристика основних ознак і властивостей порівняльних матеріалів;

- процес порівняльного дослідження: відзначаються збіг і розбіжність суттєвих загальних й окремих ознак; якщо встановлено ознаки, що збігаються, та ознаки, що різняться, судовий експерт описує їх, пояснюючи причини утворення та значення таких ознак для формування висновку; якщо наявні тільки суттєві ознаки, що збігаються, чи ознаки, що різняться, то судовий експерт відзначає тільки їх; спочатку описують загальні ознаки, що збігаються, або ознаки, що різняться, а потім – окремі.

Судовий експерт може провести дослідження з питань, поставлених на вирішення експертного дослідження, у порядку, обумовленому логічною послідовністю проведення експертного дослідження.

Кожному з питань, перелік яких наведений у вступній частині висновку експерта, і яке вирішується судовим експертом, має відповідати певний розділ дослідницької частини. Якщо декілька питань тісно пов'язані між собою, процес їх вирішення може описуватися в одному розділі:

- причини, з яких певні питання не можуть бути вирішені або не вирішувалися;

– узагальнення та оцінка результатів окремих досліджень, які є підставою для формулювання (синтезу) висновків – відповідей на поставлені питання;

– коли при проведенні судової експертизи (експертного дослідження) судовий експерт виявить факти або відомості, які мають значення для кримінального провадження, адміністративної, цивільної, господарської справи, і з приводу яких йому не були поставлені питання, він має право викласти їх у своєму висновку;

– при проведенні повторної судової експертизи – про збіг або розбіжність висновків проваджуваної судової експертизи з висновками попередніх судових експертиз без надання будь-якої оцінки причин розбіжностей у висновках;

– перелік джерел (методик, довідково-нормативних матеріалів, інших інформаційних джерел), що використовувалися при проведенні дослідження, оформлений за бібліографічними правилами. Порядкові номери в переліку є посиланнями в тексті (номерні посилання);

– засоби виміральної техніки та допоміжне обладнання, прилади, науково-технічні засоби, які використовувалися при проведенні дослідження;

– відомості про кількість об'єктів або їх частин, використаних для проведення дослідження, пошкоджених або знищених при проведенні дослідження, характер спричинених змін, кількість об'єктів або їх частин, що повертаються ініціаторові, упакування об'єктів (характер, розміри упаковки, спосіб запобігання несанкціонованому доступу до об'єктів дослідження, зміст написів, кількість та належність підписів, відбитків печаток, їх розташування на упаковці з ілюстрацією зазначеного, вміщення упаковки, в якій об'єкти надійшли на дослідження), подальший рух об'єктів дослідження.

На пояснювальному написі, який додається до кожного пакета з об'єктами досліджень, що підлягають поверненню особі (органу), які призначили судову експертизу, зазначається номер провадження (справи), його фабула і дата відкриття провадження, найменування об'єкта, який уміщено до упаковки, реквізити висновку судового експерта, його прізвище, ініціали та підпис, скріплений відбитком печатки;

– інформація про наявність додатків.

### **3.4. Висновки**

У висновках викладаються відповіді в тій послідовності, в якій наведені питання у вступній частині висновку експерта (експертного дослідження).

Якщо вирішення певного питання виходить за межі компетенції судового експерта, зокрема з'ясовує питання права, не потребує застосування спеціальних знань, або не були надані матеріали, необхідні для вирішення поставленого питання, а порушене клопотання не було задоволено, або в результаті проведеного дослідження встановлено відсутність обставин, викладених у тексті питання, таке питання не вирішується, про що зазначається у висновках.

На кожне з поставлених питань має бути дана відповідь по суті або вказано, з яких причин питання не вирішувалося чи його неможливо вирішити.

Формулювання відповідей повинні бути короткими, але зрозумілими, повними, конкретними, такими, які б не допускали двозначних тлумачень.

Якщо висновок (відповідь на поставлене питання) не може бути сформульований у стислій формі, допускається посилення на результати досліджень, викладені в дослідницькій частині з конкретизацією сторінки (-ок) на яких розміщено обґрунтування.

При формулюванні висновків недопустимо застосовувати будь-які позначення, які для зручності використовувалися при описі об'єктів, явищ, подій у процесі дослідження.

### **3.5. Ілюстрація експертного дослідження**

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) необхідно розміщувати у висновку безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації можуть бути включені у додатки до висновку експерта (експертного дослідження). На всі ілюстрації мають бути посилення у висновку. Ілюстративний матеріал робить висновок більш зрозумілим і переконливим, повинен наочно висвітлювати процес експертного дослідження та його результати.

В ілюстративному матеріалі повинно бути відображено:

- упакування об'єктів дослідження (можливі порушення упаковки);
- надані об'єкти дослідження; установлені конкретні властивості (ознаки) об'єктів, зміна їх стану;

- ознаки об'єктів дослідження, що збігаються або різняться, з розміткою; при нанесенні на зображення зарисування, розмітки нижче розміщують аналогічні зображення, але без зарисування, розмітки (контрольні зображення); розмітка здійснюється по колу за годинниковою стрілкою, починаючи з нижнього лівого кута зображення, ознак, що збігаються, – фарбувальним матеріалом червоного кольору; ознак, що різняться – фарбувальним матеріалом синього кольору, діагностичних ознак – фарбувальним матеріалом зеленого кольору; з лівого боку розміщують ілюстрації об'єкта, що ідентифікується, з правого – порівняльного об'єкта;

- упакування об'єктів дослідження після його завершення.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують під ілюстрацією.

За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані.

Ілюстрація позначається словом «Ілюстрація \_\_», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад, « Ілюстрація 3 – Схема розміщення».

Ілюстрації необхідно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією.

**3.6. Оформлення таблиць, приміток, виносок, формул (рівнянь) та посилань**

### **3.6.1. Таблиці**

Таблицю необхідно розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Таблиці можуть бути включені у додатки.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті висновку.

Таблиці необхідно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією.

Якщо у висновку одна таблиця, її також нумерують.

Таблиця повинна мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відображати зміст таблиці.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку і боковик.

При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Слово «Таблиця \_\_» вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження таблиці \_\_» з зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком.

Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

### **3.6.2. Формули та рівняння**

Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередні сторінки.

Переносити формули чи рівняння на наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак операції на початку наступного рядка. Коли переносять формули або рівняння на знакові операції множення, застосовують знак «×».

Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули і рівняння у висновку (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) необхідно нумерувати порядковою нумерацією.

Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули та рівняння, необхідно наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

Пояснення значення кожного символу чи числового коефіцієнта необхідно давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

### **3.6.3. Посилання**

Посилання в тексті висновку на джерела необхідно зазначити порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «...у роботах [1-7]...».

Допускається наводити посилання на джерела у виносках, при цьому оформлення посилання має відповідати його бібліографічному списку за переліком посилань і зазначенням номера.

При посиланнях на ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери.

При посиланні необхідно писати: «...на іл.1.3...» або «...на ілюстрації 1.3 ...», «...у таблиці 3.2 ...», «...(див. додатки, 3.2) ...», «...за формулою (3.1)...», «...у рівняння (2.1)-(2.5)...», «...у додатку 1...».

### **3.6.4. Примітки**

Примітки вміщують у висновку за необхідності пояснення змісту тексту, таблиці або ілюстрації.

Примітки розташовують безпосередньо після тексту, таблиці, ілюстрації, яких вони стосуються.

Одну примітку не нумерують.

Слово «Примітка» друкують з великої літери з абзацного відступу, не підкреслюють, після слова «Примітка» ставлять крапку і з великої літери в тому ж рядку подають текст примітки.

Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова «Примітки» ставлять двокрапку і з нового рядка з абзацу після номера примітки з великої літери подають текст примітки.

### **3.6.5. Виноски**

Пояснення до окремих даних, наведених у тексті або таблицях, допускається оформляти виносками.

Виноски позначають надрядковими знаками у вигляді арабських цифр (порядкових номерів) з дужкою.

Нумерація виносок – окрема для кожної сторінки.

Знаки виноски представляють безпосередньо після того слова, числа, символу, речення, до якого дають пояснення, та перед текстом пояснення.

Текст виноски зміщують під таблицею або в кінці сторінки й відокремлюють від таблиці або тексту лінією довжиною 30-40 мм, проведеною в лівій частині сторінки.

Текст виноски починають з абзацу відступу і друкують за машинописного способу – з мінімальним міжрядковим інтервалом.

### **3.7. Оформлення додатків**

Додатки необхідно оформлювати, як продовження висновку на його наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті висновку.

Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки.

У верхньому правому куті першого аркуша додатка малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток \_\_» і номер, що позначає додаток. Знак № перед цифровим позначенням не ставиться.

На другому і наступних аркушах додатка робиться відмітка: «Продовження додатка», «Продовження додатка 1».

Додаток може мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки.

Додатки повинні мати спільну з рештою висновку наскрізну нумерацію сторінок.

Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатку, необхідно нумерувати в межах кожного додатку, наприклад, ілюстрація 1.3 – третя ілюстрація додатку 1; таблиця 1.2 – друга таблиця додатку 1; формула (1.1) – перша формула додатку 1.

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, ілюстрація 1.1, таблиця 1.1, формула (2.1).

### **3.8. Особливості оформлення висновку експертного дослідження**

Оформлення висновку експертного дослідження відрізняється від оформлення висновку експерта наступним:

- зазначенням у вступній частині висновку експертного дослідження, хто і коли звернувся до судово-експертної установи щодо проведення експертного дослідження;

- відсутністю зазначення про попередження судового експерта про кримінальну відповідальність за завідомо неправдивий висновок та за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків за відповідною статтею Кримінального кодексу України;

- стислим викладенням застосованих при проведенні дослідження методів.

### **3.9. Підстави для складання повідомлення про неможливість проведення експертизи та особливості його оформлення**

Якщо впродовж місяця заявлене судовим експертом клопотання про надання додаткових матеріалів і зразків, уточнення змісту та обсягу експертного завдання та вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням експертизи, не було задоволено, або особа (орган), які призначили судову експертизу, не забезпечили доступ до об'єкта досліджень, у тому числі не припинили вчинення перешкод з боку учасників процесу та інших осіб щодо його огляду (дослідження), що унеможливує відповідь на жодне з поставлених на вирішення судової експертизи питань, судовий експерт складає повідомлення про неможливість проведення експертизи.

За своєю структурою повідомлення складається з трьох частин: вступної, мотивувальної та заключної. У вступній частині викладаються відомості, указані в розділі 3.2 цієї Інструкції.

У мотивувальній частині повідомлення про неможливість проведення експертизи викладаються підстави її складання.

У заключній частині заявляється про відмову від давання висновку.

Якщо на хоча б одне з поставлених питань судовий експерт може дати висновок (відповідь), а з решти питань є підстави для заяви про відмову від давання висновку, складається один документ – висновок експерта (експертного дослідження).

### **3.10. Особливості оформлення висновку експерта за результатами проведення комісійної судової експертизи**

При проведенні комісійної судової експертизи (двома і більше судовими експертами), якщо судові експерти дійшли згоди, спільний висновок підписується всіма ними. Якщо судові експерти не дійшли згоди, складається декілька висновків відповідно до позицій судових експертів.

Висновок експерта (експертного дослідження, повідомлення про неможливість проведення експертизи) складається в кількості примірників, достатній для направлення особі (органові), що призначив судову експертизу, і кожній судово-експертній установі, судові експерти якої брали участь у її проведенні.

### **3.11. Особливості проведення експертного дослідження матеріалів, які мають гриф секретності**

Експертні дослідження, що проводяться за матеріалами, які мають грифи секретності, здійснюються судовими експертами, які мають допуск та доступ до державної таємниці відповідної форми в залежності від ступеня секретності інформації.

Порядок роботи з документами, які мають гриф секретності регламентується нормативними документами з питань охорони державної таємниці.

Секретні роботи проводяться в режимних приміщеннях, які забезпечують збереження державної таємниці та не створюють загрозу витоку секретної інформації.

Забороняється оброблення за допомогою автоматизованих систем матеріалів експертних досліджень, що містять інформацію з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законодавством та в яких не створена комплексна система захисту інформації з підтвердженою відповідністю.

**Начальник Експертної  
служби МВС України**

**Д.В. Жидков**

Додаток 1  
до Інструкції про порядок проведення  
та оформлення експертних досліджень  
(пункт 3.1)

*Зразок*

**МВС УКРАЇНИ**  
**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА**  
**ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ У ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ**  
**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ**  
**ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР**  
вул. Луначарського, 38, м. Луганськ, 91000,  
тел. (0642) 55-94-25  
адреса електронної пошти

---

**ВИСНОВОК ЕКСПЕРТА**

20.12.2012

м. Лисичанськ

№30

До сектору № 13 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Лисичанського МВ) Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при ГУМВС України у Луганській області 16.12.2003 при супровідному листі від 15.12.2003 № 564/789 із СВ Северодонецького МВ ГУМВС України у Луганській області надійшла постанова від 15.12.2003 про призначення судової трасологічної експертизи за експертною спеціальністю 4.6. (дактилоскопічні дослідження), винесена слідчим Капелюшним А.Р. у (в кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань 01.12.2012 за № 12345678910111213, або в цивільній справі № 2544899, або адміністративній справі тощо).

Проведення судової експертизи доручено головному експертові сектору № 13 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Лисичанського МВ) Іванову Юрію Петровичу, який має вищу юридичну освіту, кваліфікацію судового експерта з правом проведення експертиз за експертною спеціальністю 4.6. (дактилоскопічні дослідження, свідоцтво № 1234, видане ЕКК МВС України 19.05.1996, свідоцтво про підтвердження кваліфікації судового експерта № 123, видане ЕКК МВС України 15.05.2011), стаж експертної роботи з 1996 року, кандидату юридичних наук, доценту.

Про відповідальність за завідомо неправдивий висновок та відмову без поважних причин від виконання покладених обов'язків за ст. 384, 385 КК України попереджений.

\_\_\_\_\_ **Ю.П. Іванов**

Судовий експерт  
Висновок експерта від 20.12.2012 № 30

*підпис*

**І.п.Б. Прізвище**  
стор. 2 з 7



**Обставини справи** (з постанови (ухвали) про призначення судової експертизи): *коротко викладаються обставини провадження (справи), які мають безпосереднє відношення до проведення судової експертизи.*

**На експертизу надано:**

- 1.
- 2.

Також судовому експертові для ознайомлення надано матеріали кримінального провадження (*цивільної, адміністративної тощо справи*) № 12345678910111213 на 91 аркуші, з яких аркуші 1-45 занесено в «Опис документів, що знаходяться в матеріалах кримінального провадження № 12345678910111213», аркуші 1-52 пронумеровані стійкими фарбувальними матеріалами різних кольорів, аркуші 53-85 у правому верхньому куті лицьового боку пронумеровані олівцем, останніх 6 аркушів, на яких містяться матеріали судової дактилоскопічної експертизи, проведеної експертом сектору № 26 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Сєверодонецького МВ) НДЕКЦ при ГУМВС України у Луганській області Петрушиним В.Є. (висновок експерта № 15 від 03.12.2012), і постанова про призначення проваджуваної судової експертизи, не пронумеровані, аркуш 25 розташований між 31 та 32 аркушами.

**На вирішення судової експертизи поставлені питання:**

- 1.
- 2.

При проведенні експертизи були присутні: *слідчий Прізвище І.пБ., обвинувачений (підозрюваний) Прізвище І.пБ. – з дозволу слідчого, відповідач у справі Прізвище І.пБ. – на підставі ухвали суду про примусовий привід на проведення експертизи тощо.*

Раніше у цій справі експертом сектору № 26 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Сєверодонецького МВ) НДЕКЦ при ГУМВС України у Луганській області Петрушиним В.Є. проведено судову дактилоскопічну експертизу (висновок експерта № 15 від 03.12.2012), у якій з питань:

- 1.
- 2.

він дійшов таких висновків:

- 1.
- 2.

Проваджувана судова експертиза з другого питання є повторною відносно попередньої. Призначення повторної експертизи мотивовано протиріччям висновку попередньої експертизи іншим матеріалам справи (або: *мотиви призначення повторної експертизи в постанові не вказані*).

Судовий експерт

*підпис*

**І.пБ. Прізвище**

Для вирішення питань, поставлених перед судовим експертом, відповідно до ст. 13 Закону України «Про судову експертизу», ст. 69 КПК України *дата та вих. номер* на адресу органу, який призначив судову експертизу, було направлено клопотання № \_\_\_ про надання додаткових матеріалів і зразків, *або уточнення змісту та обсягу експертного завдання та вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням експертизи, а саме:*

- 1.
- 2.

У відповідь на заявлене клопотання *дата та вх. номер* додатково надійшло:

*наводиться перелік нових матеріалів, наданих на виконання клопотання, дається оцінка повноти виконання клопотання;*

*або*

*наводиться інформація про уточнення ініціатором експертного дослідження змісту й обсягу експертного завдання, формулювання питань, їх уточнена редакція тощо;*

*або*

*наводиться інформація ініціатора експертного дослідження про неможливість з певних причин надати запитовані матеріали.*

*або*

**Відповідь на заявлене клопотання на даний час не надходила.** У цьому випадку дослідження проводиться лише за питаннями, які не потребували виконання порушеного клопотання або складається повідомлення про неможливість проведення експертизи у разі коли для вирішення всіх питань постанови (ухвали) необхідна інформація або об'єкти зазначені в клопотанні.

**Умови довкілля** (зазначаються, якщо вони мають вплив на результати досліджень).

Дата вимірювань \_\_\_\_\_.\_\_\_\_\_.20\_\_; температура \_\_\_\_\_°С; відносна вологість повітря \_\_\_\_\_%; атмосферний тиск \_\_\_\_\_ мм рт.ст.

Судовий експерт

*підпис*

Висновок експерта від 20.12.2012 № 30

І.п.Б. Прізвище

стор. 4 з 7

## ДОСЛІДЖЕННЯ

Об'єкти доставлені на дослідження слідчим Капелюшним А.Р., упакованими в спеціальний пакет Експертної служби МВС України № 123456, виготовлений з полімерного матеріалу, з розмірами сторін 350 мм на 500 мм із заклеєним клапаном. На пакеті нанесені написи «До висновку експерта № 15 від 03.12.2012 у кримінальному провадженні від 01.12.2012 № 12345678910111213, відкритому за фактом крадіжки 01.12.2012 майна з магазину «Луга-Нова», (наводиться перелік об'єктів), експерт Петрушин В.Є.», виконані від руки стійким фарбувальним матеріалом синього кольору та скріплені відбитком круглої печатки «НДЕКЦ при ГУМВС України у Луганській області Сектор № 26 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Северодонецького МВ) Для довідок та експертиз № 5». Упаковка не порушена та забезпечує зберігання об'єктів дослідження й запобігання несанкціонованому доступу до них (рисунки 1-3 ілюстративної таблиці, що додається до висновку експерта).

При відкритті упаковки встановлено, що в ній знаходяться (наводиться перелік об'єктів з зазначенням їх стану, розмірів, ваги, кольору, запаху, властивостей матеріалу, з якого вони виготовлені, та інших ознак і властивостей, за якими в подальшому об'єкти можна було б однозначно ототожнити або спростувати тотожність), що відповідає, переліку, наведеному в постанові про призначення судової експертизи (рисунки 4-8 ілюстративної таблиці, що додається до висновку експерта).

Документальні матеріали (указується вид, назви конкретних документів) були помічені штампом «Об'єкт НДЕКЦ при ГУМВС України в Луганській області № 175», (указується вид, назви конкретних документів) – штампом «Зразок НДЕКЦ при ГУМВС України в Луганській області № 175».

**Далі описується процес проведення та ілюстрації експертного дослідження.**

У порядку, передбаченому ст. 13 Закону України «Про судову експертизу» та ч. 3 ст. 102 КПК<sup>4</sup> України, судовий експерт вважає за необхідне вказати на (наводяться виявлені в процесі експертного дослідження факти, відомості й обставини, які мають значення для кримінального провадження (справи), і з приводу яких судовому експертові не були поставлені питання).

Судовий експерт

Висновок експерта від 20.12.2012 № 30

підпис

І.п.Б. Прізвище

стор. 5 з 7

Висновок даної судової експертизи з повторно поставленого питання повністю збігається з висновком попередньої судової експертизи (висновок експерта № 15 від 03.12.2012).

*або*

Висновок даної судової експертизи з повторно поставленого питання не збігається з висновком попередньої судової експертизи (висновок експерта № 15 від 03.12.2012).

При проведенні експертного дослідження використовувалися такі інформаційні джерела:

- 1.
- 2.

При проведенні досліджень застосовувалися: лінійка інв. № 12345 (клеймо державної повірки чинне до III кв. 2014 р.), штангенциркуль ШЦ-1 (свідоцтво про калібрування / повірку / атестацію № 12345, чинне до 20.08.2014), рулетка ГОСТ 7502-80 (свідоцтво про калібрування / повірку / атестацію № 12345, чинне до 20.08.2014), мікроскоп МБС-10 (свідоцтво про калібрування / повірку / атестацію № 12345, чинне до 20.08.2014).

Двадцять три сліди пальців рук, відкопійовані на 10 відрізків дактилоплівки, 40 дактилокарт, спеціальний пакет Експертної служби МВС України № 123456, виготовлений з полімерного матеріалу, з написами «До висновку експерта № 15 від 03.12.2012 у кримінальному провадженні від 01.12.2012 № 12345678910111213, відкритому за фактом крадіжки 01.12.2012 майна з магазину «Луга-Нова», експерт Петрушин В.Є.» *(або поліетиленовий пакет чорного кольору та аркуш паперу розмірами 150мм на 100мм, яким були обклеєні кінці мотузки, що перев'язувала горловину пакета)*, у якому об'єкти надійшли на дослідження, упаковані в спеціальний пакет Експертної служби МВС України № 987654 із самоклеючимся клапаном, виготовлений з полімерного матеріалу, на обох боках якого нанесені написи «Висновок експерта № 30 від 20.12.2012. 10 відрізків дактилоплівки з 23 слідами пальців рук, 40 дактилокарт, упаковка, в якій об'єкти надійшли на дослідження.», підписи експерта, скріплені відбитком круглої печатки «НДЕКЦ при ГУМВС України у Луганській області Сектор № 13 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Лисичанського МВ Для довідок та експертиз № 2)», клапан пакета по лінії заклеювання також скріплено трьома відбитками круглої печатки «НДЕКЦ при ГУМВС України у Луганській області Сектор № 13 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Лисичанського МВ Для довідок та експертиз № 2)», та повернуті ініціаторові проведення судової експертизи разом з висновком експерта.

До висновку експерта додається ілюстративна таблиця на 42 аркушах.

**Судовий експерт** *підпис*  
Висновок експерта від 20.12.2012 № 30

**І.пБ. Прізвище**  
стор. 6 з 7

## **ВИСНОВКИ**

- 1.
- 2.

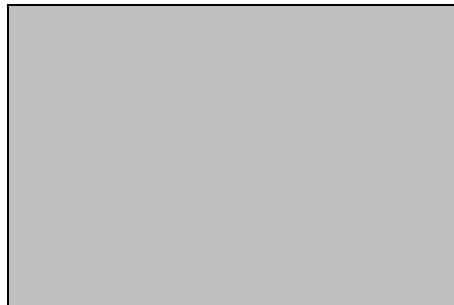
**Судовий експерт** *підпис*

**І.пБ. Прізвище**

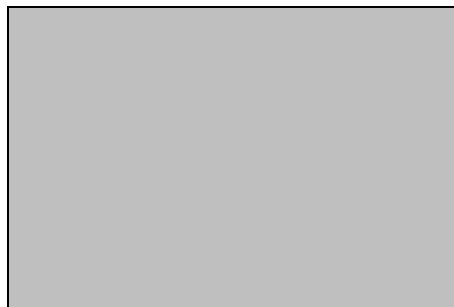
**Ілюстративна таблиця**



Ілюстрація 1.1 – Зображення упаковки об'єктів дослідження.



Ілюстрація 1.2 – Зображення об'єктів дослідження.



Ілюстрація 1.3 – Зображення сліду, відкопійованого на фрагмент стрічки № 1.

**Судовий експерт**

*підпис*

**І.п.Б. Прізвище**

Додаток 2  
до Інструкції про порядок проведення  
та оформлення експертних досліджень  
(пункт 3.1)

*Зразок*

**МВС УКРАЇНИ**  
**УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ**  
**СПРАВ УКРАЇНИ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**  
**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ**  
**ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР**  
провулок Рибальський, 8, м. Полтава, 36037,  
тел. (0532) 51-77-15  
адреса електронної пошти

---

**ПОВІДОМЛЕННЯ**  
**ПРО НЕМОЖЛИВІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ**

03.06.2013

м. Полтава

№3

До Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при УМВС України в Полтавській області 25.04.2013 при супровідному листі від 20.04.2013 № 22/3333 із відділу розслідування ДТП слідчого управління УМВС України в Полтавській області надійшла постанова від 15.04.2013 про призначення судової автотоварознавчої експертизи, винесена слідчим Снісаренком Б.А. у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань 15.02.2013 за № 13121110987654321.

Проведення судової експертизи доручено експертів сектору автотоварознавчої експертизи та експертизи вартості Петренку Сергію Андрійовичу, який має вищу технічну освіту, кваліфікацію судового експерта з правом проведення автотоварознавчої експертизи (з визначення вартості колісних транспортних засобів та розміру збитку, завданого власникові транспортного засобу, свідоцтво № 4321, видане ЕКК МВС України 18.10.2000, свідоцтво про підтвердження кваліфікації судового експерта № 321, видане ЕКК МВС України 16.04.2010), стаж експертної роботи з 2000 року.

Про відповідальність за завідомо неправдивий висновок та за відмову без поважних причин від виконання покладених обов'язків за ст. 384, 385 КК України попереджений.

\_\_\_\_\_ С.А. Петренко

**Обставини справи** (відомі з постанови слідчого про призначення судової експертизи): *далі викладаються обставини справи, які мають безпосереднє відношення до проведення експертизи.*

**На експертизу надано:**

Судовому експертові для ознайомлення надано матеріали кримінального провадження № 13121110987654321 на 50 аркушах.

**На вирішення судової експертизи поставлені питання:**

1. Яка вартість відновлювального ремонту автомобіля ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ, пошкодженого в результаті ДТП 15.02.2013?
2. Який розмір збитку, завданого власникові транспортного автомобіля ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ у результаті його пошкодження в результаті ДТП 15.02.2013?

Для вирішення питань, поставлених перед судовим експертом, відповідно до ст. 13 Закону України «Про судову експертизу», ст. 69 КПК України 30.04.2013 на адресу органу, який призначив судову експертизу, було направлено клопотання № 22/8-3 (за вих. № 22/3333) про надання додаткових матеріалів та вчинення інших дій, пов'язаних із проведенням експертизи, а саме:

1. Надати для огляду і дослідження автомобіль ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ у тому стані, у якому він був безпосередньо після ДТП, або повідомити конкретні місце та час, у який автомобіль ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ може бути досліджений за місцем його зберігання в присутності учасників ДТП та власників транспортних засобів, пошкоджених у результаті цієї ДТП, за умови безперешкодного доступу до нього і належних умов праці, зокрема можливості огляду, опису та фотографування.

2. Письмово надати дозвіл на можливі часткове пошкодження та зміну властивостей автомобіля ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ, необхідні для проведення дорученого дослідження.

та повернуті матеріали кримінального провадження № 13121110987654321 на 50 аркушах.



У відповідь на порушене клопотання 29.05.2013 від слідчого Снісаренка Б.А. надійшла інформація про те, що провести огляд та дослідження автомобіля ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ неможливо, оскільки власником цей транспортний засіб після ДТП без дозволу слідчого, без фотографування та без проведення ремонтних робіт розібрано і частково продано по запчастинах, а частково – здано на металобрухт, технічний паспорт на автомобіль ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ загублено під час ДТП, у зв'язку з чим запропоновано судовому експертові провести автотоварознавче дослідження за фотознімками у фототаблиці до протоколу ДТП, розміщених на аркушах кримінального провадження 10-13, 15, 17, і повторно надано матеріали кримінального провадження № 13121110987654321 на 52 аркушах.

*або*

Відповідь на заявлене клопотання станом на 03.06.2013 не надходила.

Оскільки відсутня можливість безпосередньо оглянути та дослідити автомобіль ВАЗ 2101 реєстраційний номер 78-90 ПОТ з метою виявлення наявних на ньому пошкоджень та визначити обсяг ремонтних робіт, запчастин і витратних матеріалів, необхідних для його відновлення, або вивчити, з цією ж метою, документацію щодо фактично проведених ремонтно-відновлювальних робіт та документацію про рік випуску, комплектацію, стан на момент ДТП та пробіг транспортного засобу, а наявні в матеріалах справи фотографії малоінформативні (з них неможливо встановити повний перелік, точну локалізацію та розміри пошкоджень), у експерта немає жодного вихідного даного, необхідного для проведення дорученого експертного дослідження, що унеможливорює його проведення.

У зв'язку із зазначеним відповідно до частини 4 статті 69 Кримінального процесуального кодексу України повідомляю про неможливість проведення експертизи.

Разом з цим повідомленням про неможливість проведення експертизи повертаються матеріали кримінального провадження № 13121110987654321 на 50 аркушах.

Додаток 3  
до Інструкції про порядок проведення  
та оформлення експертних досліджень  
(пункт 3.1)

*Зразок*

**МВС УКРАЇНИ**  
**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ МІНІСТЕРСТВА**  
**ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ В МІСТІ КИЄВІ**  
**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ**  
**ЕКСПЕРТНО-КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР**  
вул. Володимирська, 15, м. Київ, 01025,  
тел. (044) 272-67-91  
адреса електронної пошти

---

**ВИСНОВОК ЕКСПЕРТНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ**

13.12.2012

м. Київ

№182

До сектору № 8 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Святошинського РУ) Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при ГУМВС України в місті Києві 13.12.2012 при супровідному листі від 15.12.2003 № 44/55 начальника Святошинського РУ ГУМВС України в місті Києві Савченка М.О. надійшло направлення від 13.12.2012 № 16/193 оперативного уповноваженого відділу карного розшуку Святошинського РУ ГУМВС України в місті Києві Хоменка К.М. на проведення трасологічного експертного дослідження за експертною спеціальністю 4.6. (дактилоскопічні дослідження) за матеріалами оперативно-розшукової справи № 12542.

Проведення експертного дослідження доручено старшому експертові сектору № 8 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Святошинського РУ) Петричуку Івану Юрійовичу, який має вищу юридичну освіту, кваліфікацію судового експерта з правом проведення експертиз за експертною спеціальністю 4.6. (дактилоскопічні дослідження, свідоцтво № 1234, видане ЕКК МВС України 19.05.1996, свідоцтво про підтвердження кваліфікації судового експерта № 123, видане ЕКК МВС України 15.05.2011).

**Обставини справи** (відомі з відношення оперуповноваженого про проведення експертного дослідження): *далі викладаються обставини справи, які мають безпосереднє відношення до проведення експертного дослідження.*

**На дослідження надано:**

- 1.
- 2.

Судовий експерт

підпис

І.пБ. Прізвище

Висновок експертного дослідження від 13.12.2013 № 182

стор. 2 з 4

**Дослідженням необхідно встановити:**

- 1.
- 2.

**Умови довкілля** (зазначаються, якщо вони мають вплив на результати досліджень).

Дата вимірювань \_\_\_\_\_.\_\_\_\_.20\_\_; температура \_\_\_\_\_°С; відносна вологість повітря \_\_\_\_%; атмосферний тиск \_\_\_\_ мм рт.ст.

**ДОСЛІДЖЕННЯ**

Об'єкти доставлені на дослідження оперуповноваженим Хоменком К.М., упакованими в двох паперових конвертах білого та салатого кольору розмірами 310 мм на 220 мм кожний. Клапани обох конвертів по кутах та посередині скріплено відбитком круглої печатки, «Святошинське РУ ГУМВС України в м. Києві Для довідок № 7». На білому конверті з обох боків нанесені написи «Сліди, вилучені 13.12.2012 (*місце*) за фактом (*фабула*), ОРС № 12542, оперативний уповноважений (підпис) *Прізвище І.пБ.*, поняті (підписи) *Прізвища І.пБ.*», виконані від руки стійким фарбувальним матеріалом фіолетового кольору та скріплені відбитком круглої печатки «Святошинське РУ ГУМВС України в м. Києві Для довідок № 7». На салатому конверті з боку, протилежного клапану, від руки стійким фарбувальним матеріалом чорного кольору нанесено напис «Дактилокарти (40 прізвищ з ініціалами) до № 16/193 від 13.12.2012», нижче якого розташований підпис і прізвище «Хоменко К.М.» Упаковка не порушена та забезпечує зберігання об'єктів дослідження й запобігання несанкціонованому доступу до них (ілюстрації 1-4 ілюстративної таблиці, що додається до висновку за результатами експертного дослідження).

При відкритті упаковки встановлено, що в ній знаходяться (*наводиться перелік об'єктів з зазначенням їх стану, розмірів, ваги, кольору, запаху, властивостей матеріалу, з якого вони виготовлені, та інших ознак та властивостей, за якими в подальшому об'єкти можна було б однозначно ототожнити або спростувати тотожність*), що відповідає, переліку, наведеному у відношенні про проведення експертного дослідження (рисунки 5-8 ілюстративної таблиці, що додається до висновку за результатами експертного дослідження).

Документальні матеріали (вказується вид, назви конкретних документів) були помічені штампом «Об'єкт НДЕКЦ при ГУМВС України в м. Києві області № 8», (указується вид, назви конкретних документів) – штампом «Зразок НДЕКЦ при ГУМВС України в м. Києві № 8».

Судовий експерт  
Висновок експертного дослідження від 13.12.2013 № 182

*підпис*

І.п.Б. Прізвище  
стор. 3 з 4

**Далі описується процес проведення та ілюстрації експертного дослідження.**

Двадцять три сліди пальців рук, відкопійовані на 10 відрізків дактилоплівки, 40 дактилокарт та паперові конверти, в яких об'єкти надійшли на дослідження, упаковані в поліетиленовий пакет темно-зеленого кольору розмірами 500 мм на 400 мм, який прошито ниткою чорного кольору, кінці нитки склеєні складеним удвоє папірцем розміром 150 мм на 100 мм, на обох боках якого нанесені написи «Висновок за результатами експертного дослідження № 182 від 13.12.2012 ОРС № 12542. 10 відрізків дактилоплівки з 23 слідами пальців рук, 40 дактилокарт, конверти, в яких об'єкти надійшли на дослідження», підписи, скріплені відбитками круглої печатки, НДЕКЦ при ГУМВС України в м. Києві сектору № 8 (з техніко-криміналістичного забезпечення роботи Святошинського РУ. Для довідок та експертиз №1», та повернуті ініціаторові проведення експертного дослідження разом з висновком за результатами експертного дослідження.

При проведенні експертного дослідження використовувалася такі інформаційні джерела:

- 1.
- 2.

При проведенні досліджень застосовувалися: лінійка інв. № 12345 (клеймо державної повірки чинне до III кв. 2014 р.), штангенциркуль ШЦ-1 (свідоцтво про калібрування / повірку / атестацію № 12345, чинне до 20.08.2014), рулетка ГОСТ 7502-80 (свідоцтво про калібрування / повірку / атестацію № 12345, чинне до 20.08.2014), мікроскоп МБС-10 (свідоцтво про калібрування / повірку / атестацію № 12345, чинне до 20.08.2014).

До висновку за результатами експертного дослідження додається таблиця результатів на 1 арк.

## **ВИСНОВКИ**

- 1.
- 2.

Судовий експерт

*підпис*

І.п.Б. Прізвище

Порівняння результатів

Назва рядка	Графа 1	Графа 2	Графа 3
1	2	3	4
Рядок 1			
Рядок 1			
...			

Судовий експерт

підпис

І.п.Б. Прізвище

Додаток 4  
до Інструкції про порядок проведення  
та оформлення експертних досліджень  
(пункт 3.1)

Зразок

<b>МВС УКРАЇНИ</b> <b>Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр</b>  вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01024, тел/факс (044) 405-74-69, root@ekudch.kiev.ua				Ст. Слідчому відділу з розслідування ДТП слідчого управління ГУМВС України в Дніпропетровській області майору міліції <b>Дегтярьову О.І.</b> вул. Короленківська, 6-Б, м. Дніпропетровськ, 49000			
07.05.2013		№	19/38-3456				
На №	47/4229	від	08.04.2013				
Про направлення висновку експерта							

Надсилаємо висновок експерта № 38-77 від 07.05.2013 за результатами комплексної судової транспортно-трасологічної та автотехнічної експертизи, проведеної в кримінальному провадженні № 11312231110459867.

Додатки: 1. Висновок експерта на 32 арк.

2. Спеціальні пакети Експертної служби МВС України №№ 123456, 234567, 345678, 456789, 567890 з об'єктами дослідження.
3. Матеріали кримінального провадження № 11312231110459867 у 6 томах:
  - том 1 на 250 арк.;
  - том 2 на 250 арк.;
  - том 3 на 300 арк.;
  - том 4 на 200 арк.;
  - том 5 на 250 арк.;
  - том 6 на 100 арк.

4. Довідка про витрати на проведення експертизи (підлягає залученню до довідки про судові витрати) на 1 арк. в 1 прим.

**Заступник начальника  
полковник міліції**

**К.В. Дубонос**